

Johannesbladet

Nr 4 2020

17 maj-28 juni

Det här med välsignelser

Ett återkommande och enligt många också ett av de vackraste momenten i gudstjänsten är välsignelsen. Det svenska ordet välsigna betyder att "markera eller teckna" med välgång eller det som är gott. På latin heter välsigna benedicere, d.v.s. att tala väl eller att säga något gott om någon. Namn som Benedikt och Bengt betyder "den välsignade". På hebreiska heter välsignelse בִּרְךְ, "barakah". USAs förre president Barak Obamas namn betyder också den välsignade. Bengt och Barak är alltså synonyma med varandra. Men konstigt nog så syftar det hebreiska ordet "barakah" också på knät. Det har tolkats som en gammal sed att falla på knä när man blir välsignad.

Olika slags välsignelser finns i hela bibeln. Den första välsignelsen ger Gud när han skapat djur och människor (1 Mos 1:22, 28) och välsignelsen är starkt förknippad med fruktsamhet och nya generationers liv. Det är också tydligt i GT hur välsignelsen är knuten till Guds utvalda folk genom Abraham ("Abraham ska ju bli ett stort och mäktigt folk, och alla folk på jorden ska önska sig den välsignelse han fått." 1 Mos 18:18). Välsignelsen är ett "heja på" till livskrafterna, skulle man kunna säga.

Men det är inte enbart Gud som välsignar, utan även människor kan välsigna varandra. En vacker välsignelse ger Jakob, strax före sin död, sonen Josef. Han säger: "Gud den Vældige, han skall välsigna dig med välsignelser från himlen därovan, välsignelser från djupet som vilar därnedan, med välsignelser från bröst och sköte, välsignelser från ax och blomma, välsignelser från de uråldriga bergen, lycka från de eviga höjderna. Må detta strömma över Josefs huvud, över hjässan på fursten bland bröder." (1 Mos 49:26).

Det är inte ovanligt att också saker välsignas i GT. Ett roligt exempel på det är hämtat från 1 Mos 28: 5 där det står "Välsignelse över dina korgar och dina baktråg." Tänk om vi kunde säga det till varandra "Välsignelse över dina Ica-kassar och dina Coop-kassar? Kanske hade maten smakat extra gott då?

Det är förmodligen den aronitiska välsignelsen vi mest får ta del av i kyrkan:

Herren välsigne dig och bevar dig.

Herren låte sitt ansikte lysa över dig och vare dig nådig.

Herren vände sitt ansikte till dig och give dig frid. (4 Mos 6:24-26)

Genom Moses fick hans bror Aron, som var den förste översteprästen, i uppgift att välsigna israeliterna med dessa ord i slutet av en prästerlig offeritual. Därför ligger denna välsignelse i slutet av våra gudstjänster. Verben på hebreiska i välsignelsen är sådana att de täcker både dåtid, nutid och framtid, vilket inte går att översätta till svenska. Guds ansikte har alltså varit vänt, vänder sig och kommer att vända sig till dig. Det är starka ord om att vi alltid befinner oss i den kärleksfulle Gudens blickfång.

Även Jesus välsignade människor han mötte, t.ex. barnen " Och han tog dem i famnen, lade händerna på dem och välsignade dem." (Mark 10:16)

Det är då Gud ger barnen rättigheten till Guds rike. Dörren till Gudsriket står då öppen för alla som vill vara med och tillsammans leva enligt Guds vilja, oberoende av ålder och förmågor. Välsignelsen var m a o ett grundfundament i Jesus liv.

Det sista Jesus ger sina lärjungar är just välsignelsen, faktiskt under själva himmelfärden. "han lyfte sina händer och välsignade dem. Medan han välsignade dem lämnade han dem och fördes upp till himlen", som det står om i Lukasevangeliet (24: 50-51). Välsignelse kan ske på olika sätt, men vanligast är att armar och händerna är lyfta eller med handpåläggning som t.ex. vid konfirmationsgudstjänst.

Det grekiska ordet för "välsignelse" (det ord som de grekisktalande judarna använde då de översatte GT till grekiska och det ord som NT:s författare använder) är eulogia, som kommer av ett ord som betyder "lovorda", "prisa", "tala väl om". Paulus använder gärna denna betydelse av ordet i sina brev, t.ex. " Välsignad är vår herre Jesu Kristi Gud och fader, barmhärtighetens fader och all trösts Gud." (2 Kor 1:3), men än mer känt är förmodligen orden som sjungs i alla kyrkor på Palmsöndagen och i advent: " Hosianna! Välsignad är han som kommer i Herrens namn" (Joh 12:13) och som är vår lovsång till Jesus, den lidande men triumferande Guden.

Det finns många välsignelser i bibeln där inte ordet välsignelse nämns. Några sådana är t.ex.

2 Kor 13:13 Nåd från vår herre Jesus Kristus, kärlek från Gud och gemenskap från den heliga Anden åt er alla.

Fil 4:7 Då skall Guds frid, som är mera värd än allt vi tänker, ge era hjärtan och era tankar skydd i Kristus Jesus.

1 Tim 1:2 Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och Kristus Jesus, vår herre.

Vill du be fler välsignelser så är Psaltaren i Bibeln en utmärkt källa. Psaltaren var Jesus egen bönbok och psalmerna är fyllda med välsignelser. För Jesus själv var välsignelserna en påminnelse om Faderns ihållande kärlek till sin skapelse.

Författaren Ylva Eggehorn skriver i sin bok *Natt och dag* (Verbum AB, 2018) om en tänkvärd och betydelsefull insikt hon fick om välsignelsen "Herren välsigne dig...". Om skulden har sitt liturgiska svar i syndabekännelsen och i förlåtelsen i gudstjänsten, menar hon, så har skammen sitt liturgiska svar i välsignelsen. Eggehorn skriver. "Välsignelsen har alltid varit höjdpunkten i gudstjänsten för mig. Det djupa accepterandet. Det jag upplevde i farmors varma blick när jag var barn möter jag i den tretusenåriga aronitiska välsignelsen och prästens höjda öppna hand; jag är älskad och mottagen, bara för att jag finns. Livet vill min existens. Jag är accepterad av hela kosmos."

Som tillhörande Vägen – Jesus Kristus själv, får vi, lärjungar på vår vandring hälsa varandra och dem vi möter med orden

"Välsignelse över dig när du kommer och välsignelse över dig när du går."(5 Mos 28:6)

Sofie (präst)

Boktips "Kometen kommer"

Jag har alltid älskat Tove Janssons böcker om Muminrollet och hans värld, från dess jag fick "Vem ska trösta Knyttet" i sommarpresent 1986. Böckerna har följt mig genom livet - som spännande äventyr, härliga och igenkännande personporträtt och tankar och tröst om både det glada och det svåra. Det finns oerhört mycket livsfilosofi i böckerna och så här i

”coronatider” plockade jag och min son Maximilian fram ”Kometen kommer”. Boken rekommenderas varmt – både som högläsning och för att läsa själv.

Solen lyser och det är en härlig sommardag i den idylliska Mumindalen. Mumintrölet och Sniff är på stranden där Mumin dyker efter pärlor och Sniff har hittat en grotta - en grotta med lina väggar, solvarm sand och ett himmelsfönster. På kvällen börjar det regna, ett ovanligt regn. Plötsligt knackar det på dörren. En genomblöt figur står ute på verandan och undrar om han kan få komma in. Det är Bisamrättan och han kommer med ett oroväckande meddelande – en komet är på väg rakt mot jorden och med kometen Mumindalens undergång. Inte för att det stör Bisamrättan särskilt mycket, så länge han får vänta på katastrofen inomhus med Muminpappans äppelvin; ”Den stora undergången bekymrar mig inte så mycket men på något vis vill man inte vara kall om magen när man går under”.

Mumintrölet och Sniff ger sig ut på ett uppdrag – att ta sig till observatoriet högt upp i ensliga bergen för att ta reda på mer om denna annalkande fara. På vägen möter de Snusmumriken och är med om diverse äventyr innan de tillslut kommer fram till observatoriet där professorerna uppger den exakta tidpunkt då kometen ska komma. Nu blir det bråttom att ta sig hem till Mumindalen, och det gäller att passa på att leva. De stiftar nya bekanskskaper längs vägen och dricker varje kopp te som om den var den sista. Och vem visste att Hemulens klänning skulle vara mycket användbar när man hamnar i en tromb? Hur det går får du läsa själv i ”Kometen kommer”.

Hela den här sagan uppfylls av ”fånga dagen känslan”, som Bisamrättan så fint beskriver det; ”Spring och lek! Lek så länge du får leka. Vi kan ändå inte göra något åt saken så det är lika bra att ta det filosofiskt.” Varför skjuta upp något när vi inte ens vet om det blir någon morgondag? Eller som när våra vänner är på väg tillbaka till Mumindalen och stöter på en mycket trevlig dansbana; ”Inte har vi tid att dansa nu när jorden ska gå under” sa Snorken. ”Men om vi alla ska dansa måste vi göra det nu!” utbrast Snorkfröken. ”Snälla du, den går ju under först om två dar!” ”Kanske kan man få lemonad i en sån där handelsbod?” sa Sniff.

Det här är inte första gången Mumindalen hotas av en katastrof och något som slår mig är hur olika vi reagerar när hot om katastrof kommer - både mumintroll, hattifnattar, knytt och människor. Kanske är det Bisamrättan menar en påminnelse om att allting någon gång tar slut. Vår värld förändras. Vi föds och vi dör. Tider kommer och tider går. Och vad kan vi göra åt det? Det enda vi egentligen behöver vara rädda för är rädslan själv, i Mumintrollens värld förkroppsligad i den iskalla varelsen Mårran. Nu om någon gång ska vi kanske dansa och dricka lemonad i vårt eget vardagsrum och visa extra omtanke och kärlek. Ska vi ge upp det viktiga för att avvärja en katastrof, när nästa kanske står bakom dörren och knackar på? Om världen går under imorgon vill i alla fall jag plantera mitt äppelträd.

/Malin

Fyrtio år med Johannes

Sankt Johannes kyrka invigdes år 1980 – Den gode herdens söndag! Johanneskyrkan fyllde alltså 40 år 26 april 2020. Alla planerade festligheter

i samband med jubiléet måste tråkigt nog ställas in på grund av den rådande coronapandemin.

Men Johanneskyrkans församlingsråd ser framåt och uppmärksammade jubilarer genom att plantera ett vårdträd utanför kyrkan – en magnolia – som ska sprida glädje och lycka i församlingen både nu och framgent.

Även om världen går under i morgon så planterar jag mitt äppelträd idag! sa Martin Luther. Ja, handlingskraft och framtidstro är ju ett mycket bättre alternativ än uppgivenhet! Så hoppet och vår tro på framtiden kan ingenting radera ut. Magnolian är en symbol för en ljus framtid i S:t Johannes församling!

Ett år med Johannes

Pingstdagen i juni förra året var en efterlängtdag i mitt liv. Över trettio år tidigare hade jag börjat läsa teologi i min hemstad Lund med siktet inställt på att bli präst, men blev det inte då. Prästvigningen i Växjö Domkyrka var hisnande vacker och oförglömlig. Omtumlad och upprymd landade jag någon dag senare in i S:t Johannes församling som pastorsadjunkt. Uppdraget som präst var välkommet, men stort och jag kände mig liten.

Så lärde jag känna en härligt levande församling som hjälpt mig att växa och som i mötena var förstående, förlåtande och uppmuntrande.

Jag har under mina dryga femtio år levt i många församlingar kortare eller längre tider och för mig har det alltid varit som att få en utökad familj, ytterligare ett hem och en tillhörighet.

Det första jag gjorde som präst var att vara med på en höstplanering och jag minns att jag blev överväldigad över allt som skulle ske i församlingens olika verksamheter. Jag antecknade och tänkte ibland; hur ska vi hinna?

Sedan rullade dagarna på och oj, vad jag var med om mycket trevligt och viktigt under hösten! Det var bl.a. sommarcafé och musikcafé, andakter på Gullregnet, begravningar, härliga högmässor och roliga mässor för små och stora, en vigsel, dop, konfirmandundervisning, morgonböner, springa med Johannes, Katekumenatgrupp, personalmöten, Födelsedagsfest för äldre, musikandakter och minnesgudstjänster i Allhelgonatiden, Spelbilder, helig dans, adventsfirande med krubbinvigning och lucia,

julgudstjänster, vårplanering med nya verksamhetsidéer, men som skulle visa sig bli en vår vi inte kunde ana... Det blev allt glesare i kyrkbänkarna. De varma händerna och de goa leendena fick stanna hemma. Tomheten och saknaden efter er är stor! Men längtan efter att få samlas igen är desto större och återseendet och den gemensamma lovsången kommer bli härlig!

Så blev det en påskdag och en vår, trots oro och ovisshet. Jag fick vara med om hur vi tillsammans som Kristi kyrka fortsätter att ge varandra hopp och stöd i en tid av kris. För en nybliven präst är det bra att få vara en del av det.

Anställda behöver en församling som ber för dem och församlingen behöver ett slipat och stödjande arbetslag och det har jag upplevt i S:t Johannes. Nu när mitt år som pastorsadjunkt är på sluttampen vill jag tacka för ett fantastiskt år tillsammans med er alla. Ni har hjälpt mig att mogna och växa som lärjunge och präst. Låt mig i fortsättningen få finnas med i era förböner.

Med ord från Hebreerbrevet 13:21-22 önskar jag er allt gott i den Uppståndnes gemenskap: "Må fridens Gud, som i kraft av ett evigt förbunds blod har fört fårens store herde, vår herre Jesus, upp från de döda, styrka er i allt gott, så att ni kan göra hans vilja. Må han låta det som behagar honom förverkligas i oss genom Jesus Kristus. Hans är härligheten i evigheters evighet, amen."

Sofie Walter

Hjälp att handla i Kalmar kommun

Tillhör du en riskgrupp, eller är du över 70? Har du ingen anhörig eller granne som kan handla åt dig? Vi kan ha en lösning på det.

Svenska kyrkan hjälper enskilda med att handla och köra hem mat och med apoteksärenden. Det nummer som man kan ringa om man behöver hjälp med att handla mat eller med apoteksärende är **0480-42 14 50**. Telefonsidorna är **måndag, tisdag och torsdag 8-10 samt onsdag 13-15**.

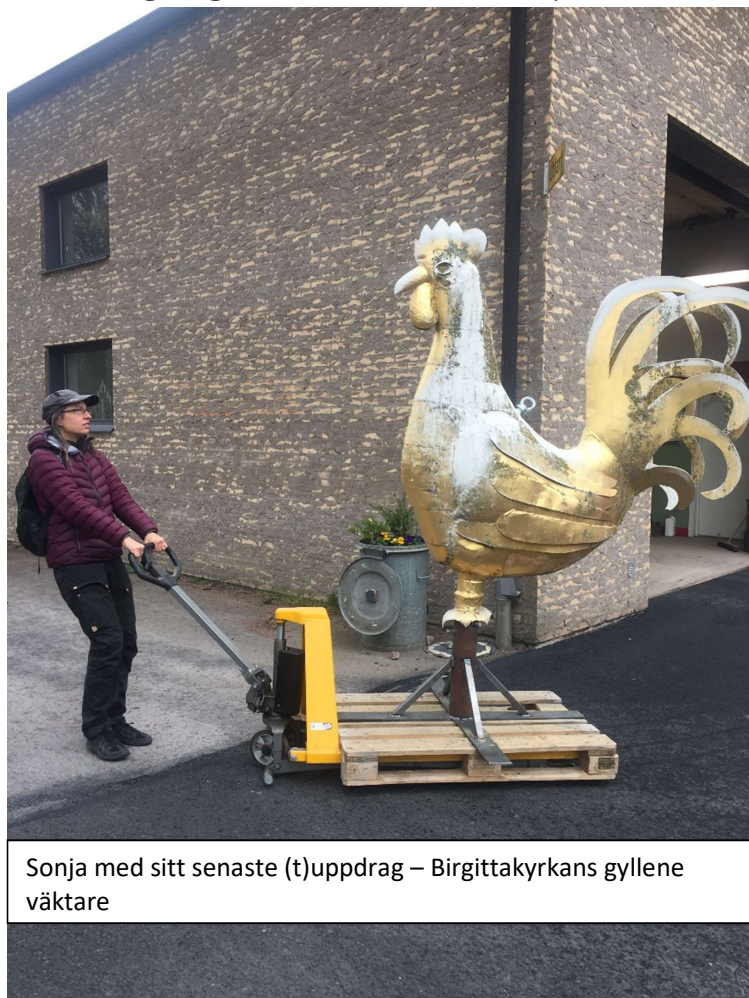

Tuppar och guld

Vem ser till att pastoratets tuppar glänser? Jo, det gör Sonja Andersson, som kan hantera bladguldet som krävs.

Fakta bladguld

Guldet har valsats till en tjocklek av mellan ca 1/7000 mm och 1/12000 mm. Åtgången är ca 175 blad (80x 80 mm) per kvadratmeter, beroende

Sonja med sitt senaste (t)upptrag – Birgittakyrkans gyllene väktare

på objektets yta samt förluster vid tillskärning och vid guldläggningen. Guldet säljs i häften med 25 ark, antingen som lösa blad eller transferguld. Det är dagens guldvärde som styr priset. Transferguldet är pressat på sidenpapper och gnuggas fast i flera omgångar på en oljebaserad guldgrund (lim som läggs på ca 4-20 timmar innan, beroende på luftens temperatur och fuktighet.) För utomhusförgyllning rekommenderas bladguld från 23,75 karat och uppåt (rent guld har 24 karat).

Vad står kyrktuppen för?

Vindflöjeln i form av en tupp högst upp på kristna kyrktorn – den så kallade kyrktuppen, symboliserar förkunnandet av kristendomen ”den andliga gryningen”. Vindflöjlarna är gjorda så att tuppen vrider sig mot vinden, det symboliserar hur de kristna står upp för kristendomen.

Att tuppar ofta gal i gryningen har gjort den till en symbol för ljuset och elden, eftersom galandet ansågs jaga bort mörka och onda makter. Tuppen är även en symbol för uppståndelse därför att dagen gryr och solen

åter går upp. Viljan att försvara sina hönor har gjort den till vaksamhetens och stridens företrädare. På tidiga kristna gravar avbildades tuppen som symbol för uppståndelsens gryning då det andra livet tar sin början. Aposteln Petrus avbilds ofta med en tupp eftersom Jesus sa att han skulle förråda honom tre gånger innan tuppen gol på långfredagens natt. Tuppen är därmed även en påminnelse för kristna att de ska stå fast vid sin tro. Höns är några av människans äldsta tamdjur och tuppen (och även äggen) har flera mytologiska och magiska egenskaper

hos många olika kulturer. Den finns bland annat med i den kinesiska zodiaken och inom den grekiska mytologin var tuppen helgad åt solguden Apollon och stridsguden Ares.

I delar av Europa användes en tupp när man sökte efter drunknade. Man rodde ut på vattnet med tuppen i båten om båten var över den döda kroppen sägs det att tuppen började gala. Tuppblod har även använts som medicin mot epilepsi. Tuppar gjordes även ofta till "kyrkogrimmer". En kyrkogrim är ett djur som begravdes levande – som ett slags byggoffer, under en av kyrkans hörnstenar. Man begravde djuret där när kyrkan byggdes för att det skulle skydda kyrkan. Kyrkogrimmens uppgift var att vakta kyrkan och kyrkogården under natten och hur obetydligt det lilla djuret än var när det levde blev det en fruktansvärd varelse som kyrkogrim, speciellt om man var tjuv eller en ond människa.

Malin Burmeister

Barockt i folkton i S:t Johannes musikcafé

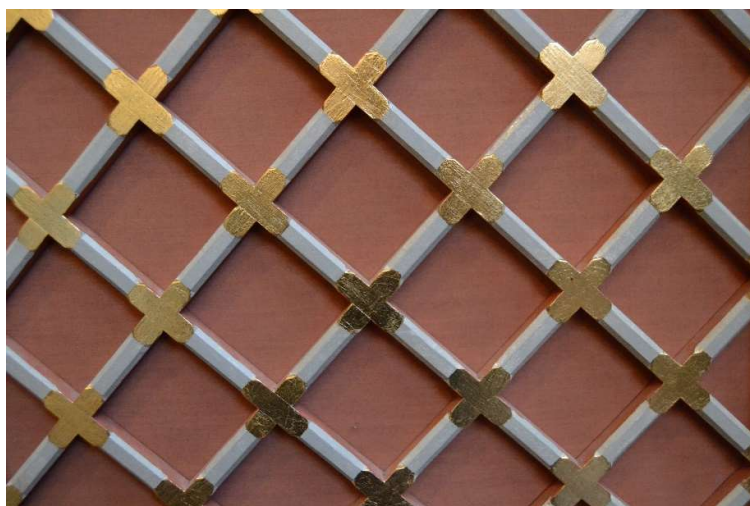
Tre musiker som spelar äldre folkmusik med anknytning till barockmusiken –

Heléne Ingvarsdotter folkmusiker och riksspelman på fiol, **Björn Erlandsson** kyrkomusiker och **Magnus Lundberg** folkmusiker på fiol

– framför ett program där de spelar och berättar om äldre svensk folkbarockmusik, med till stora delar lokal anknytning till Småland och Öland.

I tider av pandemi får vi anpassa oss till de restriktioner som gäller. Vi håller oss utomhus och är inte fler än femtio personer. Är du intresserad av att ta del av denna kvalitetsmusikupplevelse – kontakta någon i Johanneskyrkans arbetslag och be att få bli uppskriven på gästlistan. Vi hoppas på uppehållsväder. Blir det regn måste vi ställa in.

Barockt i folkton – På Johannesplatsen (utanför Johannesgården på nedre plan) 16 juni 19:00

Om du önskar kontakt med oss
som arbetar i Sankt Johannes kyrka
är du välkommen att höra av dej.

*Annette Öderwall - Församlings-
herde*

0480-421432

Johanna Hafstad - komminister

0480-421436

Annika Johansson - diakon

0480-421433

Karin Nylander - Pedagog

0480-421477

Malin Burmeister - Pedagog

0480-421435

Alva Jaensson - Pedagog

0480-421468

Per-Ola Svensson - Kantor

0480-421437

Sonja Andersson - Vaktmästare

0480-421473

Catrine Svanström - Vaktmästare

0480-421475

Sofie Walter - Pastorsadjunkt

0480-421416

Du kan skicka mail via vår hemsida: www.kalmarstjohannes.se

Följ oss gärna på Instagram. Där heter vi *St.johannesKalmar*.

Vi finns också på Facebook

Nästa blad kommer i slutet av juni
Du är alltid välkommen till Johanneskyrkan!